

Entrée des tombes de Rabi Shimon bar Yohai et de son fils, à Méron, près de Tibériade.

Une page du Zohar

Aller au-delà de la première lecture

Le Zohar pose une lecture de la Torah par delà la littéralité.

Le sens littéral des récits n'est qu'un vêtement qu'il faut dépouiller pour aller à l'essentiel du texte qui est son message mystique.

זוהר כרך ג דף קנב עמוד א

ר"ש אמר ווי לההוא ב"נ דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדיוטי , דאי הכי אפילו בזמנא דא אנן יכלין למעבד אורייתא במלין דהדיוטי ובשבחא יתיר מכלהו אי לאחזאה מלה דעלמא אפילו אינון קפסירי דעלמא אית ביניי הו מלין עלאין יתיר , אי הכי נזיל אבתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא כהאי גוונא אלא כל מלין דאורייתא מלין עלאין אינון ורזין עלאין , ת"ח עלמא עלאה ועלמא תתאה בחד מתקלא אתקלו , ישראל לתתא מלאכי עלאי לעילא , מלאכי עלאי כתיב בהו (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות , (האי באתר עלאה) בשעתא דנחתין לתתא (אף על גב דנחתין) מתלבשי בלבושא דהאי עלמא ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונא דהאי עלמא לא יכלין למיקם בהאי עלמא ולא סביל לון עלמא , ואי במלאכי כך אורייתא דברא להו וברא עלמין כלהו וקיימין בגינה עאכ "ו כיון דנחתת להאי עלמא אי לאו דמתלבשא בהני לבושין דהאי עלמא לא יכיל עלמא למסבל , ועל דא האי ספור דאורייתא לבושא דאורייתא איהו , מאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש ולא מלה אחרא תיפח רוחיה ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי בגין כך אמר דוד (שם קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך , מה דתחות לבושא דאורייתא , ת"ח אית לבושא דאתחזי לכלא ואינון טפשין כד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא לא מסתכלין יתיר , חשיבו דההוא לבושא גופא , חשיבותא דגופא נשמתא , כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא ואינון פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא , טפשין דעלמא לא מסתכלי אלא בההוא לבושא דאיהו ספור דאורייתא ולא ידעי יתיר ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא , אינון דידיעין יתיר לא מסתכלן בלבושא אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא , חכימין עבדי דמלכא עלאה אינון דקיימו בטורא דסיני לא מסתכלי אלא בנשמתא דאיהו ע קרא דכלא אורייתא ממש (ולעלמא) ולזמנא דאתי זמינין לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא , ת"ח הכי נמי לעילא אית לבושא וגופא ונשמתא ונשמתא לנשמתא , שמיא וחיליהון אלין אינון לבושא וכנסת ישראל דא גופא דמקבלא לנשמתא דאיהו תפארת ישראל ועל דא איהו גופא לנשמתא , נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל דאיהו אורייתא ממש , ונשמתא לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא וכלא אחיד דא בדא , ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר זכאין אינון צדיקייא דמסתכלי באורייתא כדקא יאות , חמרא לא יתיב אלא בקנקן כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא , ועל דא לא בעי לאסתכלא אלא במה דאית תחות לבושא ועל דא כל אינון מלין וכל אינון ספורין לבושין אינון :

Zohar III, page 152 a

Rabbi Shimon (bar Yohaï) enseigne : Malheur à l'homme qui dit que la Torah est venue nous raconter de simples histoires et traiter de sujet profane. Car s'il en était ainsi nous pourrions aujourd'hui même faire une Torah traitant de ces mêmes sujets en bien plus beau. Sur les sujets intéressants de ce monde-ci, les princes qui nous gouvernent possèdent des écrits de valeurs bien supérieures que nous pourrions imiter et prendre en modèle et faire une Torah. Seulement voilà les paroles de la Torah sont d'un ordre supérieur et renferment des mystères sublimes. Viens et vois ! Le monde d'en haut et le monde d'en bas ont été pesés avec les mêmes poids et la même balance ; Israël ici-bas est la réplique, l'image des anges supérieurs d'en haut, ces anges dont il est dit : "de Ses messagers Il fait des esprits". Quand ils descendent ici-bas, c'est-à-dire les paroles de la Torah, ils se revêtent des vêtements de ce monde-ci et s'ils ne le faisaient pas, ils ne seraient s'y tenir et le monde lui-même ne pourrait pas soutenir leur vue. S'il en est ainsi des anges, en serait-il autrement de la Torah qui, elle, a créé des anges et des mondes, les uns et les autres ne subsistent que par elle ? Quand la Torah descendit ici-bas, elle se revêtit des vêtements de ce monde, autrement le monde n'aurait pu en soutenir la vue. Les histoires que raconte la Torah sont donc son vêtement. Quiconque pense que ce vêtement est la Torah elle-même et qu'elle n'est rien d'autre, qu'il expire ! Et il n'aura point de part dans le monde à venir. C'est à cause de cela que David a dit : "Dessille mes yeux pour que je puisse contempler les merveilles de Ta Torah". Viens voir ! Les vêtements sont ce qui est visible à tous, et les insensés qui voient un homme bien vêtu et qui ne considèrent que la magnificence de son vêtement et rien de plus, pensent que son vêtement est son corps et que son corps est son âme. De même la Torah possède un corps fait de préceptes appelés "corps de la Torah", ce corps est enveloppé dans des vêtements qui sont les histoires de ce monde. Les sots et les insensés ne regardent que ces vêtements, ces histoires que raconte la Torah, ils ne savent rien d'autre de ce que cachent ces vêtements. Ceux qui ont plus de discernement ne considèrent pas le vêtement mais le corps qui est dessous. Les vrais sages, les serviteurs du Roi suprême, ceux qui furent présents au pied du mont Sinai, ne regardent que l'âme, le principe de la Torah elle-même, et dans l'avenir il leur sera donné de contempler l'âme de l'âme qu'il y a dans la Torah. Le vin ne peut se tenir et se conserver que dans une jarre, il en est ainsi de la Torah, elle ne peut se garder que dans ce vêtement fait de contes et récits, mais au-delà desquels il convient d'accéder.